

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«طرح دوفوریتی استفساریه ماده (۵)
قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی»

حسین محمدی

هرچند به موجب تبصره «۱» ماده (۲۸) قانون تأمین اجتماعی، سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با دریافت مجموع سی (۳۰) درصد حق بیمه، افراد را تحت پوشش بیمه بازنشستگی و درمان قرار دهد و مطابق ماده (۳۶) این قانون، کارفرمایان مسئول پرداخت حق بیمه سهم خود و بیمه‌شده به سازمان تأمین اجتماعی هستند، اما کارگران ساختمانی به دلیل ماهیت شغل و ثابت نبودن روزهای کاری، محل کار و کارفرما، دارای قانون مجزایی برای پرداخت کسور بازنشستگی به سازمان تأمین اجتماعی می‌باشند و این پرداخت به نحوی است که سهم بیمه کارگران به صورت مستقیم به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت می‌شود و سهم بیمه کارفرمایی آنان از محل پرداخت درصدی از عوارض مربوط به مجوزهای ساخت و ساز به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت می‌گردد. در واقع می‌توان گفت بیمه کارگران ساختمانی که سهم بیمه آنان براساس ماده (۵) قانون موصوف پرداخت می‌گردد، دارای کارفرمای مشخصی نیستند و سهم کارفرمایی بیمه کارگران ساختمانی به صورت سرجمع به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت می‌شود که میزان کفایت آن براساس جامعه هدف همواره محل مناقشه بوده است و در بسیاری از موارد مشکلاتی را برای سازمان تأمین اجتماعی و از سوی دیگر کارگران ساختمانی از منظر پوشش بیمه و استمرار پوشش بیمه آنان ایجاد کرده است.

بر این اساس و در راستای اصلاح سازوکار محاسبه حق بیمه کارفرمایان و افزایش اعتبارات جهت بیمه کلیه کارگران ساختمانی، ابتدا «طرح اصلاح قانون بیمه کارگران ساختمانی» با شماره ثبت ۲۳۹ اعلام وصول شده و پس از تصویب در مجلس شورای اسلامی و تأیید آن توسط شورای نگهبان، با عنوان «قانون اصلاح ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی مصوب ۱۴۰۱/۱۱/۵» لازم‌الاجرا گردید. مطابق این قانون «حق بیمه سهم کارفرمایی کارگران ساختمانی شاغل»، در مناطق روستایی معادل یک درصد (۱٪) و در سایر مناطق کشور معادل چهار درصد (۴٪) حداقل دستمزد ماهانه مصوب شورای عالی کار به ازای هر متر مربع زیربنای ساخت مقرر شده بود.

مخصوص سخن علمی

مشخصات طرح

دوره یازدهم - سال چهارم

شماره ثبت:

۹۴۷

شماره چاپ:

تاریخ چاپ:

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۹۵۲۱

تاریخ انتشار:

۱۴۰۲/۱۰/۲۰

ناظر علمی (احمد حکیم جوادی)، همکار (محمد رضا عبدلی دفتر زیربنایی)، اظهار نظر کنندگان (محمد رضا مالکی، علی فهیمی (دفتر مطالعات اجتماعی)، محمد حسین مرادی (دفتر مطالعات آموزش و فرهنگ))

با اصلاح قانون در سال ۱۴۰۱، در عمل هزینه‌های ساخت‌وساز در برخی موارد، افزایش چشمگیری یافت [۱] و همین امر سبب شد «طرح اصلاح ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی» با شماره ثبت ۸۹۱ در مجلس مطرح گردد. طرح مذکور نیز پس از تصویب در مجلس و تأیید توسط شورای نگهبان، با عنوان «قانون اصلاح ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاحی ۱۴۰۱/۱۱/۵ مصوب ۱۴۰۲/۶/۲۲» لازم‌الاجرا شد. شایان‌ذکر است که در این مصوبه معیار تعیین «سهم بیمه مالک»، بیست‌وپنج درصد (۲۵٪) مجموع عوارض صدور پروانه تعیین گردید که با تصویب هیئت‌وزیران تا سی درصد (۳۰٪) قابل افزایش می‌باشد.

با این توصیف و به دلیل تفاوت معتابه سهم بیمه مالک یا کارفرما در «قانون اصلاح ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی مصوب ۱۴۰۱/۱۱/۵» و «قانون اصلاح ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاحی ۱۴۰۱/۱۱/۵ مصوب ۱۴۰۲/۶/۲۲» ابهاماتی در اجرا به وجود آمد که منجر به تقدیم «طرح دوفوریتی استفساریه ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی» با شماره ثبت ۹۴۷ به مجلس گردید. کمیسیون اجتماعی مجلس پس از بررسی طرح مذکور، مصوبه خود را به تصویب رساند که در ادامه به تحلیل مصوبه کمیسیون اجتماعی می‌پردازیم:

ارزیابی مصوبه کمیسیون

پس از ارجاع «طرح دوفوریتی استفساریه ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی» به کمیسیون اجتماعی، ابتدا موضوع در کمیته موضوع ماده (۵۹) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس بررسی شده و سپس مصوبه کمیته در کمیسیون مطرح گردید و در تاریخ ۱۴۰۲/۹/۲۸ به تصویب رسید. مصوبه مذکور دارای دو جزء است که مورد بررسی قرار خواهد گرفت:

جزء «الف»

همان گونه که بیان شد در بند «الف» ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاحی ۱۴۰۲/۶/۲۲ معیار تعیین سهم بیمه مالک، مجموع عوارض صدور پروانه تعیین شده و به موجب آن «سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با دریافت هفت درصد (۷٪) حق بیمه سهم بیمه شده از مأخذ کسر حق بیمه از کارگران دارای پروانه مهارت فنی شاغل مستقیم به‌عنوان سهم کارگر و معادل بیست و پنج درصد (۲۵٪) مجموع عوارض صدور پروانه ایجاد یا توسعه، احداث و یا افزایش تراکم ساختمان، تخریب و نوسازی بنا و تعمیرات اساسی (علاوه بر عوارض پرداختی) به‌عنوان سهم مالک این کارگران را بیمه نماید.»

با توجه به مشخص نشدن دقیق عناوین عوارض صدور پروانه، ابهامی که در این زمینه مطرح گردید این بود که عوارض صدور پروانه چیست؟ و سازمان تأمین اجتماعی مکلف به دریافت بیست و پنج درصد (۲۵٪) مجموع چه عناوینی از عوارض می‌باشد؟ برای رفع این ابهام کمیسیون محترم مقرر داشت:

«الف: آیا مراد از عوارض صدور پروانه ایجاد یا توسعه، احداث و یا افزایش تراکم ساختمان، تخریب و نوسازی بنا و تعمیرات اساسی (علاوه بر عوارض پرداختی) در ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاحی ۱۴۰۲/۶/۲۲ عوارضی

۱. این موضوع تا حدی قابل پیش‌بینی بوده و در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس به شماره مسلسل ۱۸۱۷۴ اشاره شده بود.

است که در اجرای بند «الف» تبصره (۱) ماده (۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مصوب ۱۴۰۱/۴/۱ هر سال توسط وزیر کشور جزو عناوین عوارض صدور پروانه ساختمانی ابلاغ می‌گردد، می‌باشد؟

بله؛ مراد از عوارض صدور پروانه ایجاد یا توسعه، احداث و یا افزایش تراکم ساختمان، تخریب و نوسازی بنا و تعمیرات اساسی (علاوه بر عوارض پرداختی) در ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاحی ۱۴۰۲/۶/۲۲ عوارضی است که در اجرای بند «الف» تبصره (۱) ماده (۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مصوب ۱۴۰۱/۴/۱ هر سال توسط وزیر کشور جزو عناوین عوارض صدور پروانه ساختمانی ابلاغ می‌گردد.»

در خصوص این استفساریه باید بیان نمود که هر چند مطابق ماده (۳۰) آیین‌نامه مالی شهرداری‌ها مصوب ۱۳۴۶/۴/۱۲ کمیسیون مشترک مجلسین^۱ و تبصره «۱» ماده (۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مصوب ۱۴۰۱/۴/۱ سالانه عناوین عوارض و ترتیبات وصول آن توسط وزیر کشور تصویب و ابلاغ می‌گردد و در متن استفساریه به درستی عوارض مرتبط با صدور پروانه را عوارضی مقرر نموده است که هر سال توسط وزیر کشور جزو عناوین عوارض صدور پروانه ساختمانی ابلاغ می‌گردد، اما انحصار عنوان «عوارض صدور پروانه» به عناوینی که توسط وزیر کشور ابلاغ می‌گردد صحیح نبوده و با توجه به اینکه منجر به تضییق مفاد قانون می‌گردد مغایر نظریه تفسیری شماره ۷۶/۲۱/۵۸۳ مورخ ۱۳۷۶/۳/۱۰ شورای نگهبان و اصل (۷۳) قانون اساسی به نظر می‌رسد. توضیح آنکه علاوه بر عناوین عوارضی که سالانه وزیر کشور ابلاغ می‌نماید، مطابق تبصره «۲» ماده (۲۹) قانون نوسازی و عمران شهری مصوب ۱۳۴۷/۹/۷ عوارض تمدید و تجدید پروانه ساختمانی نیز مرتبط با صدور پروانه می‌باشند^۲، لذا پیشنهاد می‌گردد استفساریه مذکور به شرح زیر اصلاح گردد:

«الف: آیا مراد از عوارض صدور پروانه ایجاد یا توسعه، احداث و یا افزایش تراکم ساختمان، تخریب و نوسازی بنا و تعمیرات اساسی (علاوه بر عوارض پرداختی) در ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاحی ۱۴۰۲/۶/۲۲ عوارض موضوع تبصره «۲» ماده (۲۹) قانون نوسازی و عمران شهری مصوب ۱۳۴۷/۹/۷ با اصلاحات بعدی آن و همچنین عوارضی است که در اجرای بند «الف» تبصره (۱) ماده (۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مصوب ۱۴۰۱/۴/۱ هر سال توسط وزیر کشور جزو عناوین عوارض صدور پروانه ساختمانی ابلاغ می‌گردد، می‌باشد؟

الف: بله؛ مراد از عوارض صدور پروانه ایجاد یا توسعه، احداث و یا افزایش تراکم ساختمان، تخریب و نوسازی بنا و تعمیرات اساسی (علاوه بر عوارض پرداختی) در ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاحی ۱۴۰۲/۶/۲۲ عوارض موضوع تبصره «۲» ماده (۲۹) قانون نوسازی و عمران شهری مصوب ۱۳۴۷/۹/۷ با اصلاحات بعدی آن و همچنین عوارضی

۱. «ماده ۳۰ - هر شهرداری دارای تعرفه ای خواهد بود که در آن کلیه انواع عوارض و بهاء خدمات و سایر درآمدهائی که به وسیله شهرداری و مؤسسات تابعه و وابسته به آن وصول یا تحصیل می شود درج و هر نوع عوارض یا بها خدمات جدیدی که وضع و تصویب می گردد یا هر تغییری که در نوع و میزان نرخ آنها صورت می گیرد در تعرفه مذکور منعکس می‌شود.»

۲. «تبصره ۲- پروانه های ساختمانی که از طرف شهرداری ها صادر می شود باید حداکثر مدتی که برای پایان یافتن ساختمان ضروری است قید گردد و کسانی که در میدان‌ها و معابر اصلی شهر اقدام به ساختمان می‌کنند باید ظرف مدت مقرر در پروانه‌ها ساختمان خود را به اتمام برسانند و در صورتی که تا دو سال بعد از مدتی که برای اتمام بنا در پروانه قید شده باز هم ناتمام بگذارند عوارض مقرر در این قانون به دو برابر افزایش یافته و از آن به بعد نیز اگر ساختمان همچنان ناتمام باقی بماند برای هر دو سالی که بگذرد عوارض به دو برابر مآخذ دو سال قبل افزایش خواهد یافت تا به ۴ درصد در سال بالغ گردد. اینیه ناتمام که از طرف مقامات قضائی توقیف شده باشد مشمول این ماده نخواهد بود.»

است که در اجرای بند «الف» تبصره (۱) ماده (۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مصوب ۱۴۰۱/۴/۱ هر سال توسط وزیر کشور جزو عناوین عوارض صدور پروانه ساختمانی ابلاغ می‌گردد.»

جزء «ب»

بهموجب بند «ه» ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاحی ۱۴۰۲/۶/۲۲ پرداخت حق بیمه نسبت به ساختمان‌هایی که رأی بر ابقای آن‌ها صادر می‌گردد نیز مشمول ضوابط مندرج در صدر ماده (۵) شده و مقرر گردیده «در صورت صدور رأی ابقای اضافه‌بنا برای ساختمان‌های دارای تخلف در کمیسیون‌های ماده (۹۹) و ماده (۱۰۰) قانون شهرداری، مؤدی موظف است بر اساس ضوابط مندرج در صدر این ماده نسبت به پرداخت حق بیمه اضافه‌بنا اقدام و مفاصاحساب اخذ نماید.» بنابراین ابهامی که در این زمینه ایجاد شده آن است که در صورت صدور حکم بر ابقای بنا توسط کمیسیون‌های موضوع مواد (۹۹) و (۱۰۰) قانون شهرداری، پرداخت سهم بیمه حق مالک یا کارفرما مطابق چه قانونی خواهد بود؟ توضیح آنکه با توجه به تفاوت بین حق بیمه سهم کارفرما مطابق قانون مصوب ۱۴۰۱/۱۱/۵ و قانون مصوب ۱۴۰۲/۶/۲۲، در صورتی که تخلف صورت گرفته و یا صدور رأی قطعی کمیسیون‌های مذکور در خصوص بنایی قبل از لازم‌الاجرا شدن قانون مصوب ۱۴۰۲/۶/۲۲ باشد، ملاک پرداخت حق بیمه سهم مالک چه قانونی است؟

برای رفع این ابهام کمیسیون اجتماعی مقرر داشت:

«ب: آیا در مواردی که به موجب آرای کمیسیون‌های موضوع مواد (۹۹) و (۱۰۰) قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴/۴/۱۱ (با اصلاحات و الحاقات بعدی) رأی به ابقای بنای مازاد بر پروانه یا بدون پروانه صادر می‌شود، موادی مکلف است به موجب قانون جاری در زمان پرداخت یا تعیین تکلیف نحوه پرداخت عوارض نسبت به پرداخت حق بیمه کارگران ساختمانی اقدام نمایند؟

بله؛ در مواردی که به موجب آرای کمیسیون‌های موضوع مواد (۹۹) و (۱۰۰) قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴/۴/۱۱ (با اصلاحات و الحاقات بعدی) رأی به ابقای بنای مازاد بر پروانه یا بدون پروانه صادر می‌شود مودی مکلف است به موجب قانون جاری در زمان پرداخت یا تعیین تکلیف نحوه پرداخت عوارض نسبت به پرداخت حق بیمه کارگران ساختمانی اقدام نماید.»

در رابطه با این استفساریه نیز باید بیان نمود که مطابق ماده (۵۹) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ شهرداری‌ها مکلف به صدور پروانه ساختمانی تا یک هفته پس از پرداخت نقدی یا تعیین تکلیف نحوه پرداخت عوارض به صورت نسبی می‌باشند و با عنایت به اینکه پس از اینکه کمیسیون‌های ماده (۹۹) و (۱۰۰) قانون شهرداری رأی بر ابقای بنای مازاد بر پروانه یا بدون پروانه صادر نمودند، عوارضی که به ساختمان و بنا تعلق می‌گیرد عوارض تأیید ابقای بنا می‌باشد که این عوارض از عوارض دیوانی به‌شمار می‌رود و در واقع با پرداخت آن عوارض، تشریفات صدور گواهی عدم خلاف و گواهی پایان کار ساختمان و پروانه

۱. «ماده ۵۹ - شهرداری‌ها مکلفند حداکثر تا یک هفته پس از پرداخت نقدی یا تعیین تکلیف نحوه پرداخت عوارض به صورت نسبی نسبت به صدور و تحویل پروانه ساختمان متقاضی اقدام نمایند.»
لازم به ذکر است که مطابق ماده مذکور «درخواست یا دریافت وجه مازاد بر عوارض قانونی هنگام صدور پروانه یا بعد از صدور پروانه توسط شهرداری‌ها ممنوع است.»

آغاز می‌گردد، لذا این عوارض تابع قانون حاکم در زمان پرداخت است. بنابراین تصویب مصوبه کمیسیون که قانون حاکم در زمان پرداخت عوارض یا تعیین تکلیف نحوه پرداخت آن به صورت نسبی مقرر نموده، مورد پیشنهاد است. در نهایت اینکه پیشنهاد می‌گردد جهت رفع هرگونه ابهام و شفاف بودن قانون در راستای تحقق جزء «۳» بند (۹) سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری، زمان تصویب قانون در عنوان مصوبه قید شده و عنوان مصوبه به «طرح استفساریه ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاحی ۱۴۰۲/۶/۲۲» اصلاح گردد.

نتیجه‌گیری

بنابر مراتب فوق، بخش «ب» استفساریه فاقد ایراد به نظر می‌رسد. اما در بخش «الف» استفساریه، با عنایت به اینکه عناوین عوارض صدور پروانه منحصر در عناوین مذکور در دستورالعمل مصوب وزیر کشور که در راستای تبصره «۱» ماده (۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مصوب ۱۴۰۱/۴/۱ ابلاغ می‌گردد، شده‌است، در حالی که مطابق تبصره «۲» ماده (۲۹) قانون نوسازی و عمران شهری مصوب ۱۳۴۷/۹/۷ عوارض تمدید پروانه نیز مرتبط با صدور پروانه می‌باشد، لذا منجر به تضییق مفاد قانون شده و مغایر نظریه تفسیری شماره ۷۶/۲۱/۵۸۳ مورخ ۱۳۷۶/۳/۱۰ شورای نگهبان و اصل (۷۳) قانون اساسی به نظر می‌رسد. بنابراین پیشنهاد می‌گردد با رعایت تشریفات مندرج در قانون آیین‌نامه داخلی مجلس بخش «الف» استفساریه به شرح زیر اصلاح گردد:

«الف: آیا مراد از عوارض صدور پروانه ایجاد یا توسعه، احداث و یا افزایش تراکم ساختمان، تخریب و نوسازی بنا و تعمیرات اساسی (علاوه بر عوارض پرداختی) در ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاحی ۱۴۰۲/۶/۲۲ عوارض موضوع تبصره «۲» ماده (۲۹) قانون نوسازی و عمران شهری مصوب ۱۳۴۷/۹/۷ با اصلاحات بعدی آن و همچنین عوارضی است که در اجرای بند «الف» تبصره (۱) ماده (۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مصوب ۱۴۰۱/۴/۱ هر سال توسط وزیر کشور جزو عناوین عوارض صدور پروانه ساختمانی ابلاغ می‌گردد، می‌باشد؟

الف) بله؛ مراد از عوارض صدور پروانه ایجاد یا توسعه، احداث و یا افزایش تراکم ساختمان، تخریب و نوسازی بنا و تعمیرات اساسی (علاوه بر عوارض پرداختی) در ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاحی ۱۴۰۲/۶/۲۲ عوارض موضوع تبصره «۲» ماده (۲۹) قانون نوسازی و عمران شهری مصوب ۱۳۴۷/۹/۷ با اصلاحات بعدی آن و همچنین عوارضی است که در اجرای بند «الف» تبصره (۱) ماده (۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مصوب ۱۴۰۱/۴/۱ هر سال توسط وزیر کشور جزو عناوین عوارض صدور پروانه ساختمانی ابلاغ می‌گردد.» همچنین جهت شفافیت و عدم ابهام قانون در راستای تحقق جزء «۳» بند (۹) سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری، پیشنهاد می‌گردد در راستای تشریفات مندرج در قانون آیین‌نامه داخلی مجلس، عنوان مصوبه به «طرح استفساریه ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاحی ۱۴۰۲/۶/۲۲» اصلاح گردد.

منبع و مأخذ

[۱] م. مرادی، اظهارنظر کارشناسی درباره: «طرح اصلاح ماده (۵) قانون بیمه کارگران ساختمانی». مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی شماره مسلسل ۱۸۱۷۴، تهران، ۱۴۰۱.

شماره مواد	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	ارجاع به کمیسیون
بخش «الف»			✓	
بخش «ب»	✓			

شماره مواد	مصوبه کمیسیون	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
عنوان طرح	طرح دوفوریتی استفساریه ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی			✓	جهت تحقق جزء «۳» بند (۹) سیاست‌های کلی نظام قانون‌گذاری، پیشنهاد می‌گردد زمان تصویب قانون در عنوان مصوبه قید گردد.	طرح استفساریه ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی <u>اصلاحی ۱۴۰۲/۶/۲۲</u>
بخش «الف»	الف: آیا مراد از عوارض صدور پروانه ایجاد یا توسعه، احداث و یا افزایش تراکم ساختمان، تخریب و نوسازی بنا و تعمیرات اساسی (علاوه بر عوارض پرداختی) در ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاحی ۱۴۰۲/۶/۲۲ عوارضی است که در اجرای بند «الف» تبصره (۱) ماده (۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مصوب ۱۴۰۱/۴/۱ هر سال توسط وزیر کشور جزو عناوین عوارض صدور پروانه ساختمانی ابلاغ می‌گردد، می‌باشد؟ بله؛ مراد از عوارض صدور پروانه ایجاد یا توسعه، احداث و یا افزایش تراکم ساختمان، تخریب و نوسازی بنا و تعمیرات اساسی (علاوه بر عوارض پرداختی) در ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاحی ۱۴۰۲/۶/۲۲ عوارضی است که در اجرای بند «الف» تبصره (۱) ماده (۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مصوب ۱۴۰۱/۴/۱ هر سال توسط وزیر کشور جزو عناوین عوارض صدور پروانه ساختمانی ابلاغ می‌گردد.			✓	هر چند مطابق تبصره «۱» ماده (۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مصوب ۱۴۰۱/۴/۱ سالانه عناوین عوارض و ترتیبات وصول آن توسط وزیر کشور تصویب و ابلاغ می‌گردد و در متن استفساریه به درستی عوارض مرتبط با صدور پروانه را عوارضی مقرر نموده است که هر سال توسط وزیر کشور جزو عناوین عوارض صدور پروانه ساختمانی ابلاغ می‌گردد، اما انحصار عنوان «عوارض صدور پروانه» به عناوینی که توسط وزیر کشور ابلاغ می‌گردد صحیح به نبوده و با توجه به اینکه منجر به تضییق مفاد قانون می‌گردد مغایر نظریه تفسیری شماره ۱۳۷۶/۳/۱۰ مورخ ۷۶/۲۱/۵۸۳ شورای نگهبان و اصل (۷۳) قانون اساسی به نظر می‌رسد. توضیح آنکه علاوه بر عناوین عوارضی که سالانه وزیر کشور ابلاغ می‌نماید، مطابق تبصره «۲» ماده (۲۹) قانون نوسازی و عمران شهری مصوب ۱۳۴۷/۹/۷ عوارض تمدید پروانه ساختمانی نیز مرتبط با صدور پروانه می‌باشند، لذا پیشنهاد می‌گردد استفساریه مذکور اصلاح گردد.	«الف: آیا مراد از عوارض صدور پروانه ایجاد یا توسعه، احداث و یا افزایش تراکم ساختمان، تخریب و نوسازی بنا و تعمیرات اساسی (علاوه بر عوارض پرداختی) در ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاحی ۱۴۰۲/۶/۲۲ <u>عوارض موضوع تبصره «۲» ماده (۲۹) قانون نوسازی و عمران شهری مصوب ۱۳۴۷/۹/۷ با اصلاحات بعدی آن و همچنین عوارضی است که در اجرای بند «الف» تبصره (۱) ماده (۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مصوب ۱۴۰۱/۴/۱ هر سال توسط وزیر کشور جزو عناوین عوارض صدور پروانه ساختمانی ابلاغ می‌گردد، می‌باشد؟</u> الف: بله؛ مراد از عوارض صدور پروانه ایجاد یا توسعه، احداث و یا افزایش تراکم ساختمان، تخریب و نوسازی بنا و تعمیرات اساسی (علاوه بر عوارض پرداختی) در ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی اصلاحی ۱۴۰۲/۶/۲۲ <u>عوارض موضوع تبصره «۲» ماده (۲۹) قانون نوسازی و عمران شهری مصوب</u>

شماره مواد	مصوبه کمیسیون	موافق	مخالف	موافق به شرط اصلاح	اظهار نظر کارشناسی	متن اصلاحی
						<p>۱۳۴۷/۹/۷ با اصلاحات بعدی آن و همچنین عوارضی است که در اجرای بند «الف» تبصره (۱) ماده (۲) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مصوب ۱۴۰۱/۴/۱ هر سال توسط وزیر کشور جزو عناوین عوارض صدور پروانه ساختمانی ابلاغ می‌گردد.»</p>
بخش «ب»	<p>ب: آیا در مواردی که به موجب آرای کمیسیون‌های موضوع مواد (۹۹) و (۱۰۰) قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴/۴/۱۱ (با اصلاحات و الحاقات بعدی) رأی به ابقای بنای مزاد بر پروانه یا بدون پروانه صادر می‌شود، مودی مکلف است به موجب قانون جاری در زمان پرداخت یا تعیین تکلیف نحوه پرداخت عوارض نسبت به پرداخت حق بیمه کارگران ساختمانی اقدام نماید؟</p> <p>بله؛ در مواردی که به موجب آرای کمیسیون‌های موضوع مواد (۹۹) و (۱۰۰) قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴/۴/۱۱ (با اصلاحات و الحاقات بعدی) رأی به ابقای بنای مزاد بر پروانه یا بدون پروانه صادر می‌شود مودی مکلف است به موجب قانون جاری در زمان پرداخت یا تعیین تکلیف نحوه پرداخت عوارض نسبت به پرداخت حق بیمه کارگران ساختمانی اقدام نماید.</p>	✓			<p>مطابق ماده (۵۹) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ شهرداری‌ها مکلف به صدور پروانه ساختمانی تا یک هفته پس از پرداخت نقدی یا تعیین تکلیف نحوه پرداخت عوارض به صورت نسبه می‌باشند و با عنایت به اینکه پس از اینکه کمیسیون‌های ماده (۹۹) و (۱۰۰) قانون شهرداری رأی بر ابقای بنای مزاد بر پروانه یا بدون پروانه صادر نمودند، عوارضی که به ساختمان و بنا تعلق می‌گیرد عوارض تأیید ابقای بنا می‌باشد که این عوارض از عوارض دیوانی به‌شمار می‌رود و در واقع با پرداخت آن عوارض، تشریفات صدور پایان‌کار و پروانه آغاز می‌گردد، لذا این عوارض تابع قانون حاکم در زمان پرداخت است. بنابراین تصویب مصوبه کمیسیون که قانون حاکم در زمان پرداخت عوارض یا تعیین تکلیف نحوه پرداخت آن به صورت نسبه مقرر نموده، مورد پیشنهاد است.</p>	

۱. ماده ۵۹ - شهرداری‌ها مکلفند حداکثر تا یک هفته پس از پرداخت نقدی یا تعیین تکلیف نحوه پرداخت عوارض به صورت نسبه نسبت به صدور و تحویل پروانه ساختمان متقاضی اقدام نمایند.

گزیده سیاسی / مدیریتی (پیامک منتخب)

«طرح دوفوریتی استفساریه ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی» با هدف رفع ابهام از مفهوم «عوارض صدور پروانه» و همچنین تعیین قانون حاکم بر تعیین «سهم بیمه مالک» در رابطه با بناهایی که توسط کمیسیون‌ها مواد (۹۹) و (۱۰۰) قانون شهرداری ابقا می‌گردند، در کمیسیون مصوب گردیده که تصویب آن با اصلاحاتی مورد پیشنهاد است.